

Diarienummer: SBN.2022.75
Datum: 2022-03-16

Yttrande

Bakgrund

Med anledningen av Rysslands invasion i Ukraina har Regeringskansliet skickat en brådskande remiss av promemorian Insatser på plan- och byggområdet med anledning av invasionen av Ukraina. I promemorian föreslås två förordningar som avser att underlätta mottagandet av personer som avser att söka asyl eller har sökt asyl. Förslagen innebär slopade krav på bygglov och undantag från vissa andra regler i plan- och byggregelverket. Den ena förordningen handlar om att en kommun ska kunna etablera s.k. ankomstboenden, dvs. sådana tillfälliga boenden som kan behöva anordnas i lokaler som vanligtvis används för något annat ändamål när ett stort antal asylsökande söker sig till Sverige. Den andra förordningen handlar om att statliga myndigheter ska kunna etablera enkla förläggningar i form av tält på statligt ägd mark.

Lagändringen föreslås träda i kraft den 15 april 2022. Förordningarna om undantag från plan- och byggregelverket föreslås träda i kraft den 1 april 2022 men ska tillämpas retroaktivt, dock ej före 15 mars 2022. Förordningen föreslås att upphöra gälla vid utgången av 2022.

Bedömning

Det är positivt att 16 kap 13 a § PBL även föreslås gälla personer som ansöker om uppehållstillstånd med tillfälligt skydd.

När det gäller undantag från plan- och byggregler för kommunala ankomstboenden för vissa utlännningar är sektor samhällsbyggnad positiv till att lättnader gällande lovplikt görs och det är rimligt att användningen får strida mot detaljplan.

Av erfarenhet sedan 2015 och andra tillfälliga åtgärder i lokaler som är avsedda för något annat ändamål ser sektorn en risk att frågor om brandskydd och ventilation hanteras på sådant sätt att det innebär risker för människors hälsa och säkerhet. Sektorn har förståelse för att det finns ett akut behov av ankomstboenden men föreslår att åtgärden istället borde hanteras som en anmälan. En sådan anmälan kan handläggas skyndsamt men det skulle troligen innebära en mindre risk för människors hälsa och säkerhet. Så som förslaget är utformat får frågan om brandskydd istället hanteras genom LSO, vilket förutsätter att kommunen tar kontakt med aktuell räddningstjänst. Sektorn håller med om att det är lämpligt att kraven som gäller för tillfälligt anläggningsboende gäller även för ankomstboenden.

Gällande skyldigheten att underrätta byggnadsnämnden bör det framgå i paragrafen (15 §) att underrättelsen även ska innehålla den aktuella användningen av fastigheten. Detta för att underlätta inför eventuellt ingripande då det annars kan bli diskussioner om vad ett återställande innebär.

Det finns en viss risk att byggnadsnämnden påverkas i form av ökat antal tillsynsärenden med olika komplexitet beroende på om det är tydligt vad en fastighet ska återställas till.

Sektor samhällsbyggnad har inga synpunkter gällande förordningen om undantag från plan- och byggregler för enkla förläggningar för vissa utlänningar.